

Barcelona, les cures al centre de la ciutat

Consell Salut – desembre 2023

- **DEFINICIÓ DE CURES**

Les **cures** segons **l'Organització Internacional del Treball** són totes aquelles activitats realitzades per donar resposta a les “**necessitats físiques, psicològiques i emocionals de les persones**” a l'entorn públic i a l'entorn privat, a l'economia formal i a l'economia informal, de forma remunerada i de forma no remunerada.

Tots i totes necessitem rebre cures de manera permanent al llarg de la vida, de tipus i intensitats diferents, en funció del moment i del cicle vital en què ens trobem i en les capacitats d'autocura i d'atenció als altres que tenim en cada etapa del cicle vital.

- **DADES ESTADÍSTIQUES: PÚBLIC OBJECTIU**

- En termes absoluts, unes **355.000** persones exerceixen tasques de cura a Barcelona. D'aquestes, **322.000** són persones cuidadores **no** professionals i **33.000** són persones cuidadores professionals.
- D'aquestes 355.000 persones, unes **178.000** exerceixen la tasca amb major intensitat i dedicació la qual cosa pot conduir a situacions de sobrecàrrega.
- S'estima que el percentatge de treballadores de la llar i les cures sense contracte es situa entorn el 30%, per tant a la ciutat de Barcelona es traduiria en 7.500 persones. *

* Font: IERMB (2022) Les persones cuidadores en el municipi de Barcelona: una aproximació a la seva quantificació

● DADES D'INTERÈS GENERAL

- Del total de persones que tenen necessitat de cura, el **90% d'aquesta necessitat la cobreix la família.**
- 9 de cada 10 hores dedicades a la cura estan dirigides a les **persones de més de 65 anys.**
- El perfil de la **persona que proveeix la cura dins de la família és la dona.**
- **Impactes en la salut i el benestar.** Entre les dones que cuiden de familiars dependents, el **82% manifesta un empitjorament de la seva salut** i la seva qualitat de vida des que cuida d'una persona dependent.
- **Les cures remunerades i la precarietat.** El sector laboral de les cures es caracteritza per una **profunda feminització, important presència de dones migrades i precarització.** Segons dades d'afiliació en el Sistema Especial per a Empleats de la Llar de la Seguretat Social, el **94% són dones.** I d'aquestes, el 43% són estrangeres, en **contrast amb el 5,5%** que representen en el total de règims de la Seguretat Social.

● RECONeixEMENT SOCIAL DE LES CURES

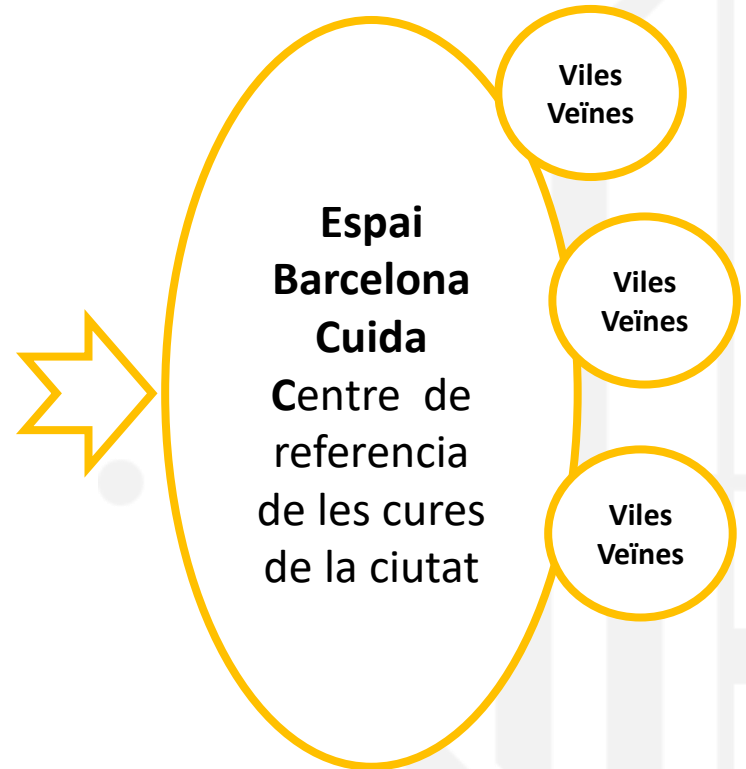
Si bé la família continua sent l'actor social preferit per a cobrir les necessitats de cures, existeix un consens important entorn de la necessitat que les administracions públiques incrementin el seu acompanyament a les famílies. Es posa en relleu, doncs, la importància d'abordar les cures del món local a través de la generació de nous serveis.

Per això, l'Ajuntament de Barcelona ha impulsat un conjunt d'actuacions i estratègies per a:

- **Promoure la coresponsabilitat dels diferents agents socials** per a garantir el dret a unes cures dignes i de qualitat.
- **Reduir les desigualtats socials** que caracteritzen la provisió i la recepció de cures.
- Reconèixer **les cures com una part central de la vida socioeconòmica de la ciutat.**
- **Impulsar l'enfortiment dels recursos i serveis de ciutat** dirigits a les persones que reben i proveeixen de cures.

● ANTECEDENTS

- Creació d'una **Xarxa per al Suport a les Famílies Cuidadores en el 2007**, compost per un partenariat entre institucions de la ciutat i entitats de persones afectades per alguna mena de malaltia i les seves famílies.
- L'aprovació d'una **Mesura de Govern per a una Democratització de les Cures 2017-2020** que ha servit per a posar les cures en el centre de les polítiques municipals de manera transversal.
- L'impuls d'una **Estratègia de ciutat de suport a les persones que cuiden familiars malalts o dependents a la ciutat de Barcelona 2019-2024**.

● QUÈ ÉS L'ESPAI BARCELONA CUIDA?

És el centre de referència de les cures de la ciutat i s'adreça a persones que tenen cura de familiars o persones de l'entorn proper, persones que volen planificar la seva cura, treballadores de la llar i les cures i professionals de les entitats i de serveis de l'administració.

L'horari d'atenció és de dilluns a dijous de 8.15 a 20.00h, divendres de 8.15 a 19.30h i dissabtes de 10.00 a 14.00h.

Persones usuàries de l'Espai Barcelona Cuida **des de l'inici del servei (2019) fins a octubre 2023: 27.647**

Persones usuàries de l'Espai Barcelona Cuida **any 2022: 8.584**
715 persones al mes
35,7 persones al dia

Algunes tipologies de consultes:

- Dependència
- Respir Plus
- Allotjament i atenció residencial
- Atenció domiciliària
- Orientació laboral
- Etc.
- Targeta Cuidadora
- Servei d'assessorament jurídic
- Ajuts tècnics i econòmics
- Formació per a treballadores llar i les cures
- Recursos i serveis per a persones amb discapacitat

● SERVEIS DE L'ESPAI BARCELONA CUIDA

- **Servei d'Informació i assessorament personalitzat presencial**, en línia i telefònic sobre recursos de cures.

5.256 persones usuàries (octubre 2023)

6.534 consultes (octubre 2023)

Perfil de les persones usuàries:

- 54% familiars
- 35% treballadores de la llar i les cures
 - 5% professionals
 - 3% persona que rep la cura
 - 3% ciutadania en general

- **Agenda d'activitats gratuïtes de cures a la ciutat**, Oferim activitats gratuïtes presencials i online, en quatre línies:

- Activitats d'Informació, orientació i acompanyament
- Activitats de socialització, culturals i de lleure.
- Activitats de foment del benestar físic i emocional
- Activitats Informació, orientació i acompanyament en la salut

● **SERVEIS DE L'ESPAI BARCELONA CUIDA**

- **Punt d'atenció drets de la persona al final de la vida:** informació i assessorament sobre drets de la persona al final de vida. Document de Voluntats Anticipades i Llei regulació Eutanàsia.

- **Punt d'atenció de prevenció i supervivents del suïcidi:** Punt d'atenció i suport després del suïcidi: activitats de suport al dol per a supervivents, com acollides individuals i grups de suport. Acollides a persones de l'entorn proper de persones que han portat a terme una temptativa o ideació suïcida

- **Grups d'acompanyament i suport d'entitats vinculades** (Xarxa sense gravetat, Federació Veus, Associació de familiars de trastorns de conducta, Associació Emilia, Associació Aroa; Europa Sense Murs)

● QUÈ ÉS LA TARGETA CUIDADORA?

La Tarjeta identifica i acredita a les persones amb tasques de cures.

Instrument per a reconèixer, visibilitzar la tasca de les persones cuidadores, acompanyar-les i facilitar la seva activitat cuidadora i contribuir a la millora del seu benestar.

Poden accedir les persones cuidadores que viuen a Barcelona o persones que cuiden de persones malaltes, dependents, amb discapacitat o grans que viuen a la ciutat tant si són de l'entorn de la persona cuidada, treballadores de la llar i les cures o professionals de la cura.

**Actualment, 5.567
persones han obtingut la Targeta Cuidadora.**

• QUÈ OFEREIX LA TARGETA CUIDADORA?

Mitjançant la Targeta Cuidadora s'ofereix:

➤ Infocures – Canal d'informació

- **Butlletí mensual** amb les notícies més destacades, els recursos i l'agenda del mes. S'han enviat 5 butlletins mensuals.
- **Comunicacions personalitzades** tenint en compte els interessos de la persona usuària. S'han enviat 7 comunicacions personalitzades.
- **Web "Ciutat Cuidadora"**: <https://www.barcelona.cat/ciutatcuidadora/es/ciudad-cuidadora>

Visualitzacions web primer semestre 2023: 23.258

➤ Agenda d'activitats de la Targeta Cuidadora

Les persones acreditades amb la Targeta Cuidadora tenen accés al programa d'activitats tant per a familiars cuidadors com per a treballadores de la llar i les cures. Totes les activitats són gratuïtes.

➤ Assessorament i acompanyament a persones cuidadores familiars de més de 75 anys

S'ofereix, de manera proactiva, assessorament i acompanyament personalitzat per resoldre dubtes i preocupacions que sorgeixen en el dia a dia del procés de cura.

➤ Telèfon de suport emocional: I vostè, com està?

El telèfon 93 642 01 24 de suport emocional és gratuït, anònim i està disponible 24 hores els 365 dies de l'any per a totes les persones que disposin de la Targeta Cuidadora. **Trucades** realitzades primer semestre 2023: 99

● QUÈ OFEREIX LA TARGETA CUIDADORA?

➤ Telèfon de suport psicològic per a treballadores de la llar i les cures

Les treballadores de la llar i les cures tenen accés al telèfon 900 505 805 de suport psicològic, gratuït i anònim que està disponible les 24 hores els 365 dies de l'any.

➤ Assessorament i acompanyament jurídic a les famílies cuidadores, treballadores de la llar i professionals del sector

L'Espai Barcelona Cuida ofereix informació i acompanyament especialitzat per a famílies i treballadores durant el procés de tramitació d'un contracte laboral de treball a la llar. **1.439 persones ateses** (octubre 2023)

➤ Biblioteques cuidadores

Les biblioteques Vila de Gràcia, Vilapicina i La Torre Llobeta, Camp de l'Arpa, Gòtic i Les Corts ofereixen els següents serveis per a persones amb Targeta Cuidadora:

- Servei de préstec a domicili tant en el domicili de la persona cuidada com en el domicili propi (a Barcelona)
- Fons específic de cures amb material vinculat a la cura
- Organitzar programes d'activitats específics de l'àmbit de les cures (cicles, presentacions de llibres, club de lectura...)
- Facilitar el servei d'assessorament en TIC adaptat per a persones cuidadores tenint en compte les seves necessitats
- Facilitar visites guiades per donar a conèixer el fons i serveis de les biblioteques més adequats als grups

● QUÈ OFEREIX LA TARGETA CUIDADORA?

➤ Cuida't als parcs

S'ofereixen activitats gratuïtes on practicar exercici físic a l'aire lliure. Les persones cuidadores poden assistir i practicar l'activitat física juntament amb les persones cuidades. Els exercicis s'adapten a les necessitats de cada persona.

Actualment hi ha **19 punts a la ciutat**, mínim un per districte, a on poder practicar l'exercici físic.

➤ Programa de salut per a persones cuidadores

Farmàcies cuidadores

Les farmàcies adherides a la Targeta Cuidadora (actualment 180) ofereixen informació de la targeta i sessions formatives del Programa d'educació sanitària per al bon ús dels medicaments, el dolor i l'insomni (**6 sessions** realitzades).

En previsió, s'oferirà un nou servei pilot personalitzat de dosificació de medicament per a persones cuidadores i la revisió gratuïta de farmacoïes.

QUÈ OFEREIX LA TARGETA CUIDADORA?

➤ L'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau cuida

Projecte pilot en col·laboració de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau en el que s'oferiran descomptes en el servei de restauració a les persones cuidadores familiars de persones que cuiden mentre estiguin ingressades a l'hospital.

➤ Icuida

Programa de dinamització i vincle per a treballadores de la llar i les cures mitjançant una App web i sessions de dinamització presencials. Actualment, 228 persones s'han donat d'alta a l'App web.

COM ES POT ACONSEGUIR LA TARGETA CUIDADORA?

En línia

Mitjançant un [formulari disponible al web de l'Espai Barcelona Cuida](#)

Telefònicament i presencialment a:

Espai Barcelona Cuida

Carrer: Viladomat, 127

Telèfon: 93 413 21 21

Horari d'atenció:

De dilluns a dijous de 8.15 a 20.00 h

Divendres de 8.15 a 19.30 hores

Dissabtes de 10.00 a 14.00 hores

[On està i com accedir als espais VilaVeïna](#)

Tots i totes som protagonistes de les cures, quan les donem, quan les rebem..

Pel dret a la cura!
Compteu amb nosaltres!
Comptem amb vosaltres!

Gràcies !!

Barcelona, les cures al centre de la ciutat